

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΣΤΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ/ΥΓΕΙΑ Ι

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών		
ΤΜΗΜΑ	Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	MΣ9373	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5ο, 7ο.
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Η Μουσική στην κοινότητα και στη θεραπεία/Υγεία Ι Music in the Community and in Therapy/Health I		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Η Μουσική στην κοινότητα και στη θεραπεία/Υγεία Ι	3	3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.uom.gr/msa/programma-spydon		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Περιγραφή επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

- α) Συνειδητοποίηση του διευρυμένου ρόλου του μουσικοπαιδαγωγού βάσει των νέων κοινωνικών δεδομένων
- β) Εξοικείωση και κατανόηση των βασικών αρχών για τη λειτουργία της κοινοτικής μουσικής με άτομα ή ομάδες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό (παραβατικότητα, φτώχεια, τρίτη ηλικία, προσφυγιά, κλπ.)
- γ) εξοικείωση και κατανόηση των βασικών χαρακτηριστικών κοινωνικά ευπαθών ομάδων και της χρήσης της μουσικής για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής τους
- δ) Ανάπτυξη δημιουργικών μουσικών δεξιοτήτων και φαντασίας για τον σχεδιασμό καλλιτεχνικών κοινωνικών δράσεων με /για κοινωνικά ευπαθείς ομάδες ή άτομα/ομάδες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό
- ε) Ανάπτυξη ικανότητας συνεργασίας και καλλιτεχνικού συντονισμού μουσικών και μουσικοπαιδαγωγικών δράσεων με/για ομάδες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό
- στ) Ανάπτυξη δεξιοτήτων προετοιμασίας και εκπόνησης ομαδικών μουσικών και μουσικοπαιδαγωγικών δράσεων με/για ομάδες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό
- ζ) Κριτικός αναστοχασμός και συγγραφή προσωπικών ιστοριών για την εμπειρία της καλλιτεχνικής συνεργασίας με άτομα/ομάδες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό
- η) Ανάπτυξη ικανοτήτων συνεργασίας και ικανοτήτων αυτο-μάθησης, αυτο-καθοδήγησης και ανάπτυξης καλλιτεχνικής πρωτοβουλίας

Επίπεδα επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων:

Γνώσεις: Επίπεδο 7

Δεξιότητες: Επίπεδο 7

Ικανότητες: Επίπεδο 7

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Εφαρμογή της γνώσης στην πράξη

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο και σκοπός:

Στο πλαίσιο του μαθήματος οι φοιτητές οδηγούνται να συνειδητοποιήσουν ότι ο ρόλος του μουσικοπαιδαγωγού ξεφεύγει πλέον από τα στενά σχολικά πλαίσια ή το πλαίσιο του ωδείου, μουσικής σχολής κλπ., και διευρύνεται για να ανταποκριθεί ουσιαστικά και να αποτελέσει ενεργό συντελεστή στα νέα κοινωνικά δεδομένα. Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές και τη μεθοδολογία της κοινοτικής μουσικής (community music) και της μουσικής/καλλιτεχνικής ενασχόλησης με κοινωνικά ευπαθείς ή περιθωριοποιημένες ομάδες, με στόχο την ενίσχυση της ατομικής και συλλογικής ταυτότητας των ατόμων, την κοινωνική ενσωμάτωση, την υγιή διαχείριση του ελεύθερου χρόνου και φυσικά τη μουσική διδασκαλία και μάθηση. Οι φοιτητές καλούνται υπό καθοδήγηση να δημιουργήσουν ομάδες, να σχεδιάσουν και να προετοιμάσουν μουσικές δράσεις με/για ομάδες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό, όπως αυτές θα επιλεγούν από τους ίδιους τους φοιτητές ή θα υποδειχθούν από την διδάσκουσα, καθώς και να εκπονήσουν συνεργατικά τις δράσεις αυτές. Βασική προϋπόθεση είναι η δημιουργικότητα, η κοινωνική ευαισθησία και η συνεργατικότητα των φοιτητών μεταξύ τους, η ανάληψη πρωτοβουλίας, η αυτοκαθοδηγούμενη μάθηση, η ενουναίσθηση και ο κριτικός αναστοχασμός πάνω στην εμπειρία όλων αυτών και στη ενασχόληση με συγκεκριμένες ομάδες που απειλούνται ή βιώνουν κοινωνικό αποκλεισμό. Τα αποτελέσματα του μαθήματος θα περικλείνονται μέσα στις δράσεις που θα εκπονούνται από τους φοιτητές με αυτές τις ομάδες και θα αποτυπώνονται μέσα σε αναστοχαστικά προσωπικά κείμενα ή συνεντεύξεις των φοιτητών και των συμμετεχόντων ατόμων

Επιμέρους θεματικές:

- Ο διευρυμένος ρόλος του μουσικοπαιδαγωγού
- Παραδείγματα κοινωνικών μουσικών δράσεων παγκοσμίως
- Κοινοτική μουσική και κοινοτική μουσική εκπαίδευση: Βασικές αρχές για μουσικές δράσεις με κοινωνικά ευπαθείς ομάδες
- Χαρακτηριστικά ομάδων που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό (παραβατικότητα, φτώχεια, εξαρτήσεις, τρίτη ηλικία κλπ.)
- Δημιουργικότητα και ανάληψη πρωτοβουλιών για σχεδιασμό μουσικών και πολύτεχνων δράσεων
- Σχεδιασμός και προετοιμασία των δημιουργικών μουσικών δράσεων
- Εκπόνηση των δράσεων αυτών σε διάφορα περιβάλλοντα
- Κριτικός αναστοχασμός, συνεντεύξεις και προσωπικά κείμενα.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο, Διάλεξη, Ομαδικό εργαστηριακό
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση PowerPoint και διαδικτύου στη διδασκαλία. Χρήση ολοκληρωμένου συστήματος ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης CoMPus (http://compus.uom.gr/) στην εργαστηριακή εκπαίδευση και στην επικοινωνία με τους φοιτητές.
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου Διαλέξεις: 26 ώρες = 1,04 ECTS (13 εβδμ x 2 ώρες) Εργαστηριακή άσκηση: 13 ώρες = 0,52 ECTS (13 εβδμ x 1 ώρα) Μη καθοδηγούμενη μελέτη: 36 ώρες = 1,44 ECTS Σύνολο: 75 ώρες (25Ω/ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	<u>Γλώσσα αξιολόγησης:</u> Ελληνική, Αγγλική (φοιτητές Erasmus) <u>Μέθοδοι αξιολόγησης:</u> <ul style="list-style-type: none">• Ενδιάμεση πρόσδος (διαμορφωτική) (50%)• Πορτφόλιο (συμπερασματική) (50%) <u>Κριτήρια αξιολόγησης:</u> Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας του μαθήματος στο CoMPus.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλιογραφία μαθήματος:

Στάμου, Λ. Κοινωνική μουσική και κοινωνικές μουσικές δράσεις με ομάδες που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Διδακτικές Σημειώσεις Μαθήματος.

Βούρδουλας_Νίκος (2016). «Είναι αυτό χορωδία;» Προβληματισμοί για το ομαδικό τραγούδι και τη μουσική εκπαίδευση, με αφορμή μία εθνογραφική έρευνα. Στα πρακτικά του 3ου Συνεδρίου: ΝΕΟΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ" Αθήνα, 16 & 17 Απριλίου 2016.

Στάμου, Λ. , Ζιώγα, Δ., Στάμου, Β. (2018). Η δημιουργική μουσική πράξη και η επίδρασή της στα παιδιά και στους νέους. Στο Λ. Στάμου & Β. Στάμου (επιμ.), Η μουσική στη δημιουργική απεξάρτηση και επανένταξη (σελ. 49-74). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Στάμου, Λ. , Ζιώγα, Δ., Στάμου, Β. (2018). Κοινωνικά μουσικά προγράμματα και κοινωνική ενσωμάτωση. Στο Λ. Στάμου & Β. Στάμου (επιμ.), Η μουσική στη δημιουργική απεξάρτηση και επανένταξη (σελ. 75-94). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Elwand, K. κ.α. (2018). Μουσική, κοινότητα και επανένταξη: Καλές πρακτικές σε κοινοτικά μουσικά προγράμματα για την απεξάρτηση στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στο Λ. Στάμου & Β. Στάμου (επιμ.), Η μουσική στη δημιουργική απεξάρτηση και επανένταξη (σελ. 95-118). Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Stamou, L. (2015). Music Education for the Well Being of At-Risk Children and Youth. Στο N. Economidou & M. Stakelum, Every Learner Counts: Democracy and Inclusion in Music Education, the fourth volume of the EAS-series "European Perspectives on Music Education" (σελ. 257-271).

Επιπρόσθετη βιβλιογραφία για μελέτη

Veblen, K. K., Elliott, D. J., Messenger, S. J., & Silverman, M. (Eds.). (2013). Community music today. Rowman & Littlefield.

Veblen, K.K. (2008), 'The many ways of community music', International Journal of Community Music 1: 1, pp.5–21, doi: 10.1386/ijcm.1.1.5/1

Raymond MacDonald, Gunter Kreutz, and Laura Mitchell (2012). Music, Health, and Wellbeing. Published to Oxford Scholarship Online: May-12 DOI: 10.1093/acprof:oso/9780199586974.001.0001

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

International Journal of Community Music

Μουσικοπαιδαγωγικά (<https://www.eeme.gr/publications/musical-pedagogics.html>)

Μουσική Εκπαίδευση (<https://www.eeme.gr/publications/musical-education.html>)

International Journal of Music Education (<https://journals.sagepub.com/home/ijm>)

Journal of Research in Music Education (<https://journals.sagepub.com/home/jrm>)

British Journal of Music Education (<https://www.cambridge.org/core/journals/british-journal-of-music-education>)

Journal of Popular Music Education (<https://www.intellectbooks.com/journal-of-popular-music-education>)

Music Education Research (<https://www.tandfonline.com/loi/cmue20>)